

Η Οικονομική καταστροφή που επιβάλλουν οι ξένες και ντόπιες ελίτ, η πολυδιάστατη κρίση και η Άμεση Δημοκρατία

ΤΑΚΗΣ ΦΩΤΟΠΟΥΛΟΣ

Εισαγωγή

Ευχαριστώ αρχικά την Λαϊκή Συνέλευση (ΛΣ) Χαλκίδας για την πρόσκληση της και ιδιαίτερα για τον τύπο της πρόσκλησης της που με έπεισε να μετάσχω, αντίθετα με αυτό που θεωρώ παρωδία Άμεσης Δημοκρατίας (ΑΔ) στο Σύνταγμα, όπου και αρνήθηκα να πάρω μέρος. Το γεγονός ότι με καλέσατε απλά για «να συζητήσουμε μαζί», σαν ίσος προς ίσους, και όχι να έλθω σαν ο «ειδικός» που θα σας καπελώσει μαζί με άλλους ειδικούς σε μια νέα έκδοση τηλεοπτικού πάνελ (συνήθως και με τους ίδιους τηλεοπτικούς αστέρες των καναλιών) το εκτιμώ ιδιαίτερα. Γιατί αυτό είναι η πεμπουσία της ΑΔ: το δικαίωμα ισηγορίας στις αντιτιθέμενες απόψεις (και όχι απλά στον κάθε ομιλητή που είναι πρακτικά αδύνατο όταν έχουμε μια συνέλευση ακόμη και 1.000 ατόμων —κάτι που μπορεί να γίνεται και με άλλους σκοπούς, όπως π.χ. στο Σύνταγμα όπου καλούσαν 5-6 «ειδικούς» να μιλήσουν υποτίθεται για την κρίση, αλλά στη πραγματικότητα για το Χρέος και οι οποίοι απλά διατύπωναν παραλλαγές των ίδιων διαχειριστικών απόψεων, με το τουπέ του ειδικού, ενώ η ίδια η πλατεία βομβαρδιζόταν με τις ίδιες απόψεις, με βίντεο σαν το debtocracy, με πανό μέσα στη πλατεία για τον Λογιστικό Έλεγχο, με περίπτερο για το ίδιο θέμα κ.λπ. σε μια συντονισμένη εκστρατεία να περάσουν στη ΛΣ τις αποπροσανατολιστικές διαχειριστικές απόψεις για την κρίση. Και το ίδιο γινόταν ακόμη και στις ημερίδες για την ΑΔ όπου καλούσαν δεδηλωμένους εχθρούς της ΑΔ για να μιλήσουν για το πως θα μπορούσαμε να έχουμε μια σύνθεση ΑΔ και αντιπροσωπευτικής δημοκρατίας, λες και η ΑΔ είναι απλά μια βελτίωση της αντιπροσωπευτικής Δημοκρατίας, όπως π.χ. η κοινοβουλευτική «δημοκρατία» ήταν μια βελτίωση της συνταγματικής μοναρχίας και αυτή βελτίωση της απόλυτης μοναρχίας. Γι' αυτό και καλούσαν για να εκθειάσουν την ΑΔ μέχρι βουλευτές ή άλλους «ειδικούς» που πιστεύουν ότι ΑΔ σημαίνει μόνο τη πολιτική δημοκρατία, ξεχνώντας δηλαδή τις άλλες διαστάσεις της σημερινής κρίσης.

Και αρχίζω με τις διαστάσεις τη κρίσης.

1. Η πολυδιάστατη κρίση

Όσον αφορά στον γενικότερο χαρακτήρα της κρίσης, σε αντίθεση με αυτά που υποστηρίζει η ρεφορμιστική αριστερά, αλλά και κάποιοι αυτο-αποκαλούμενοι αντικαπιταλιστές, η κρίση, τόσο η οικονομική όσο και η γενικότερη πολυδιάστατη οφείλεται, όπως μπορεί να δειχθεί, στους ίδιους τους βασικούς θεσμούς στους οποίους θεμελιώνεται το σημερινό κοινωνικοοικονομικό σύστημα: την οικονομία της αγοράς στη σημερινή διεθνοποιημένη μορφή της, όπως εκφράζεται στο γεωγραφικό χώρο μας με την ΕΕ, και το πολιτικό της συμπλήρωμα την αντιπροσωπευτική «δημοκρατία» —και όχι, όπως υποστηρίζει η ρεφορμιστική Αριστερά, απλά στη κακή θέσμιση των επί μέρους θεσμών όπως η Ευρωζώνη, ή τη κακή λειτουργία τους.

Πέρα λοιπόν από την οικονομική κρίση —που σήμερα με τις πρόσφατες αποφάσεις των ξένων και ντόπιων ελίτ που θα εξηγήσω σε λίγο μας οδηγεί σε οικονομική καταστροφή (και όταν λέω «μας» δεν εννοώ βέβαια τα προνομιούχα στρώματα στην Ελλάδα που κάθε άλλο παρά ζημιώνονται από την κρίση αυτή)— η κρίση στην Ελλάδα, όπως άλλωστε και σε κάθε χώρα ενσωματωμένη στη διεθνοποιημένη οικονομία της αγοράς, που συμπληρώνεται στο πολιτικό επίπεδο από την αντιπροσωπευτική «δημοκρατία», είναι πολυδιάστατη. Δηλαδή είναι:

Κρίση Πολιτικής

Με άλλα λόγια, η σημερινή κρίση δεν αφορά μόνο τους οικονομικούς θεσμούς, δηλαδή, την καπιταλιστική οικονομία της αγοράς στην τωρινή της φάση της νεοφιλελεύθερης παγκοσμιοποίησης, αλλά και σε ό,τι περνά σήμερα ως «δημοκρατία» και «πολιτική», δηλαδή, την αντιπροσωπευτική «δημοκρατία» και την «πολιτική», όπως αυτές υλοποιούνται από τους επαγγελματίες πολιτικούς. Έμπρακτη απόδειξη είστε εσείς και όλοι οι άλλοι που μαζεύονται στις πλατείες της Ισπανίας και της Ελλάδας, που ανεξάρτητα αν λειτουργούν σαν πραγματικές άμεσες δημοκρατίες δεν παύουν ν' αποτελούν αδιάψευστη απόδειξη της αμφισβήτησης του πολιτικού συστήματος (άλλη η περίπτωση των απολυταρχικών Αραβικών κρατών όπου οι λαοί ζητούν ακόμη βασικά μια καλά λειτουργούσα κοινοβουλευτική Δημοκρατία που δεν είχαν ποτέ).

Η κρίση αυτή της Πολιτικής εκδηλώνεται σήμερα με την απαξίωση της πολιτικής γενικά και όχι με την απαξίωση της μικροπολιτικής του ενός ή του άλλου κόμματος, ή του Α σε σχέση με τον Β επαγγελματία πολιτικό. Ούτε η κρίση αφορά μόνο στη διαφθορά και στα σκάνδαλα, που το ένα κόμμα εξουσίας τα ρίχνει στο άλλο προσπαθώντας να μετατρέψουν μια σαφή κρίση του πολιτικού συστήματος σε κρίση του ενός ή του άλλου κόμματος, ή το πολύ, του όλου «πολιτικού συστήματος» —με το οποίο όμως απλά εννοούν το πελατειακό σύστημα και όχι το ίδιο βέβαια το σύστημα της αντιπροσωπευτικής «δημοκρατίας». Όμως, το

πελατειακό σύστημα είναι απλό σύμπτωμα του είδους «ανάπτυξης» μιας χώρας στην ημιπεριφέρεια όπως η Ελλάδα και είναι κοινό χαρακτηριστικό, σε διάφορους βέβαια βαθμούς, όλων των χωρών σε αυτή. Η απαξίωση, όμως, αυτού που περνά για «πολιτική» και «δημοκρατία» δεν σημαίνει και γενικότερη απαξίωση της Πολιτικής, με την κλασική έννοια του όρου που εκφράζει την ατομική και συλλογική αυτονομία.

Η κοινωνική κρίση

Πέρα όμως από την οικονομική και πολιτική της διάσταση, η κρίση είναι, επίσης, και βαθιά κοινωνική, όπως έχουν δείξει οι περασμένες εκρήξεις του φοιτητικού κινήματος σχετικά με τις προσπάθειες των νεοφιλελευθέρων και σοσιαφιλελευθέρων να εφαρμόσουν τις εντολές της ΕΕ για «αγοραιοποίηση» της εκπαίδευσης. Ανάλογα θα ενταθούν κοινωνικά φαινόμενα όπως η κατάχρηση ναρκωτικών,¹ όπου η σοσιαφιλελεύθερη κυβέρνηση αναμένεται να εισαγάγει πολιτική ουσιαστικής νομιμοποίησης τους, με απώτερο πολιτικό στόχο να σπρωχτούν ακόμη περισσότεροι νέοι στις ατομικές «λύσεις» των προβλημάτων τους, ακριβώς όπως έκαναν οι αντίστοιχες σοσιαφιλελεύθερες κυβερνήσεις στη Βρετανία. Τέλος, το πρόβλημα της μετανάστευσης αναμένεται να γίνει πολύ πιο «καυτό» τώρα με την επιδείνωση της κρίσης στην Ελλάδα, δεδομένου ότι οι εκατοντάδες χιλιάδες μετανάστες που κάπως απορροφούσε η οικονομία, έστω σε εποχιακές και περιστασιακές δουλειές, τώρα θα βρεθούν χωρίς ακόμη και αυτές, και φυσικά χωρίς την παραμικρή κοινωνική υποδομή, με αποτέλεσμα να καταφεύγουν περισσότερο στην παραβατικότητα για να επιβιώσουν, οδηγώντας σε ακόμη εντονότερες συγκρούσεις με φανερό ή λανθάνοντα ρατσιστικό χαρακτήρα — ιδιαίτερα αν τα φαινόμενα ανάδυσης και μαζικής επέκτασης λαϊκιστικών ακροδεξιών και Ισλαμοφοβικών κομμάτων και κινήσεων επεκταθούν από τη βόρεια Ευρώπη και στη χώρα μας. Όμως, μια άλλη συνέπεια της οικονομικής κρίσης στον κοινωνικό τομέα είναι η προβλεπόμενη σημαντική αύξηση της μετανάστευσης νέων από την Ελλάδα προς τον «Βορρά» και κυρίως τον Ευρωπαϊκό. Η μετανάστευση όμως αυτή δεν θα είναι του ίδιου χαρακτήρα όπως αυτή των πρώτων μεταπολεμικών δεκαετιών που αποτελείτο βασικά από νέους ανειδίκευτους ή χαμηλής εξειδίκευσης, οι οποίοι επάνδρωναν την μεταπολεμική, βιομηχανική κυρίως, ανάπτυξη χωρών όπως η Γερμανία, η Γαλλία, το Βέλγιο, η Αυστραλία κ.λπ. Η ανατέλλουσα «μεταβιομηχανική μετανάστευση» προς τον Ευρωπαϊκό Βορρά είναι αυτή που χαρακτηρίζεται ως «brain drain», η οποία αποτελεί ίσως την χειρότερη μορφή μετανάστευσης εργατικού δυναμικού από χώρες της περιφέρειας και της ημιπεριφέρειας. Και αυτό, διότι η νέα αυτή μετανάστευση στερεί τις χώρες αυτές από εξειδικευμένο προσωπικό, του οποίου τα έξοδα σπουδών έχει πληρώσει το κοινωνικό σύνολο των χωρών αυτών, προς όφελος άλλων χωρών στο κέντρο που έχουν τη δυνατότητα να το εκμεταλλεύονται, χωρίς να έχουν υποστεί σχεδόν κανένα κόστος για την εκπαίδευση του

Η Οικολογική Κρίση

Και φυσικά, η κρίση είναι και οικολογική, όπως φανερώνει η δραματική υποβάθμιση της ποιότητας ζωής σε τερατουπόλεις όπως η Αθήνα και στις «μικρές Αθήνες» που δημιουργούνται κατ' εικόνα και ομοίωση στην υπόλοιπη επικράτεια. Περιττό βέβαια να προστεθεί ότι, όσο το σημερινό σύστημα αναπαράγεται, η οικολογική κρίση θα επιδεινώνεται, με ακόμη μεγαλύτερες αρνητικές συνέπειες στις χώρες της περιφέρειας και της ημιπεριφέρειας όπως η Ελλάδα, και ιδιαίτερα στα φτωχότερα στρώματα σε αυτές.² Και αυτό, διότι η απώτερη αιτία της οικολογικής κρίσης, όπως άλλωστε και κάθε άλλης διάστασης της κρίσης, μπορεί να δειχθεί ότι είναι η συγκέντρωση εξουσίας/δύναμης που επιφέρει η δυναμική των κύριων συστημικών θεσμών: της καπιταλιστικής οικονομίας της αγοράς και του πολιτικού της συμπληρώματος στην αντιπροσωπευτική «δημοκρατία». Συγκεκριμένα, η οικολογική κρίση οφείλεται στην «οικονομία ανάπτυξης» την οποία αναπόφευκτα δημιουργεί η δυναμική της οικονομίας της αγοράς. Τόσο η αστική συγκέντρωση που οδηγεί στις τερατουπόλεις, όσο και η οικονομία ανάπτυξης που είναι η κύρια αιτία για την οικονομική συγκέντρωση και την καταναλωτική κοινωνία, οφείλονται σε αυτή τη δυναμική. Και, φυσικά, η «πράσινη ανάπτυξη» που διαφημίζουν οι Οικολόγοι Πράσινοι (τα γνωστά τσιράκια της ΕΕ) και το ΠΑΣΟΚ δεν λύνει το πρόβλημα του θερμοκηπίου, όπως έχει δειχθεί από πολλές μελέτες,³ ακόμη και αν γεμίσουμε την Ελλάδα με κτηνώδεις Γερμανικές ανεμογεννήτριες και φωτοβολταϊκά, αλλά απλώς ενισχύει την παραγωγή και τις εξαγωγές χωρών με πράσινη τεχνολογία και προϊόντα (κυρίως της Γερμανίας). Γι' αυτό και οι ελίτ σε χώρες σαν τη Γερμανία (και μαζί τους βέβαια και οι Γερμανοί Πράσινοι) αγωνίζονται για την πράσινη ανάπτυξη, επειδή τη θεωρούν ότι όχι μόνο βοηθά στο ξεπέρασμα της οικολογικής κρίσης αλλά το κυριότερο γιατί είναι και μεγάλη «μπίζνα». Χώρες όμως στην περιφέρεια της ΟΝΕ σαν την Ελλάδα, που εισάγουν σχεδόν τα πάντα, όχι μόνο δεν πρόκειται να ενισχύσουν την παραγωγική τους ικανότητα υιοθετώντας μια διαδικασία πράσινης ανάπτυξης, αλλά, αντίθετα, θα χειροτερεύσουν ακόμη περισσότερο τα διαρθρωτικά προβλήματα της οικονομίας τους και ιδιαίτερα το Ισοζύγιο Πληρωμών και το εξωτερικό χρέος. Το μόνο δηλαδή όφελος για την Ελλάδα από την πράσινη ανάπτυξη θα προερχόταν, βασικά, από τη μεριά της κατανάλωσης (χαμηλότερο κόστος για την ενέργεια) και μόνο έμμεσα για την παραγωγή και την απασχόληση, κυρίως από τη δημιουργία κάποιων θέσεων εργασίας στο εμπόριο πράσινων προϊόντων και την εγκατάσταση και συντήρηση ανεμογεννητριών, φωτοβολταϊκών κ.λπ.

Η κρίση λοιπόν είναι πολυδιάστατη αλλά και συστημική αφού αφορά τους θεμελιακούς θεσμούς πάνω στις οποίες στηρίζεται το σημερινό κοινωνικο-οικονομικό σύστημα: την καπιταλιστική διεθνοποιημένη οικονομία της αγοράς και την αντιπροσωπευτική δημοκρατία, από τους οποίους εκπηγάζουν όλες οι διαστάσεις της πολυδιάστατης κρίσης. Αλλά ας έλθουμε στην οικονομική κρίση που σήμερα έχει μπει σε κρίσιμο στάδιο.

2. Η οικονομική κρίση

Όσον αφορά στα επί μέρους αίτια της οικονομικής κρίσης, όπως προσπάθησα να δείξω στο τελευταίο βιβλίο μου,⁴ αυτά δεν οφείλονται άμεσα στη γενικότερη καπιταλιστική χρηματοπιστωτική κρίση που ξέσπασε στα μητροπολιτικά κέντρα το 2007-8, όπως υποστηρίζουν εσφαλμένα πολλοί στην «Αριστερά». Οι Ελληνικές Τράπεζες δεν ήταν (ούτε μπορούσαν να είναι λόγω μεγέθους κ.λπ.) εκτεθειμένες στις τεράστιες χρηματοπιστωτικές φούσκες που δημιούργησε το άνοιγμα και η απελευθέρωση των αγορών και κυρίως του χρηματοπιστωτικού κεφαλαίου. Απλώς, η χρηματοπιστωτική κρίση επηρέασε έμμεσα την Ελληνική οικονομία, στο βαθμό που η αναπτυξιακή φούσκα της στηριζόταν στον εξωτερικό δανεισμό από τις διεθνείς τράπεζες κ.λπ. Έτσι, όσο μεν ο δανεισμός ήταν άνετος και σε χαμηλά επιτόκια, έχοντας τη στήριξη του Ευρώ την προηγούμενη δεκαετία, δεν υπήρχε πρόβλημα να συνεχίσουμε να φουσκώνουμε την ψευτο-αναπτυξιακή φούσκα. Όταν όμως η χρηματοπιστωτική κρίση στο κέντρο δημιούργησε πρόβλημα ρευστότητας και ο δανεισμός έγινε πολύ πιο δύσκολος από πριν τόσο στον ιδιωτικό όσο και στον δημόσιο τομέα, τότε ο παραπέρα δανεισμός για να ξεπληρώσουμε τα χρέη μας, στον οποίο στηρίχθηκε κυρίως η αναπτυξιακή φούσκα της περασμένης δεκαετίας, στέρεψε και η φούσκα έσκασε.

Με άλλα λόγια, μολονότι τα αίτια της κρίσης στο κέντρο αλλά και στην περιφέρεια ήταν επίσης συστημικά, ήταν διαφορετικής φύσης συστημικά — κάτι που δεν αντιλαμβάνεται η Αριστερά, τόσο η ρεφορμιστική όσο και η Μαρξιστική γιατί στερούνται θεωρητικής εξήγησης τόσο για το νέο φαινόμενο της παγκοσμιοποίησης (που και μόνο μπορεί να εξηγήσει την χρηματοπιστωτική κρίση αντί για τις πεπαλαιωμένες εξηγήσεις για υπερσυσσώρευση κεφαλαίου κ.λπ.) θεωρώντας τον νεοφιλελευθερισμό κάποια «κακή» πολιτική και όχι συστημικό φαινόμενο, όσο και για τον διαφορετικό χαρακτήρα της ανάπτυξης της περιφέρειας σε σχέση με το κέντρο (που μπορεί να εξηγήσει τον διαρθρωτικό χαρακτήρα της κρίσης στις χώρες του Ευρωπαϊκού Νότου σε σχέση με τις χώρες του Βορρά).

Έτσι, η κρίση στις περιφερειακές χώρες (όπως αυτές μέσα στην Ε.Ε., π.χ. Ελλάδα, Πορτογαλία κ.λπ.) είναι βασικά διαρθρωτική και ανάγεται τελικά στις σημαντικές αποκλίσεις τους από τα κέντρα (λόγω της χαμηλότερης ανταγωνιστικότητας και παραγωγικότητάς τους), όπως αυτές εκδηλώνονται με τα διογκούμενα ελλείμματα στο ισοζύγιο πληρωμών αλλά και τα δημοσιονομικά ελλείμματα, τα οποία εξερράγησαν όταν εντάχθηκαν στην ευρωζώνη. Η οικονομική κρίση της Ελλάδας επομένως είναι δομική (ή διαρθρωτική) και χρόνια, και εκφράζεται με τη μεταπολεμική αποδιάρθρωση της παραγωγικής δομής, η οποία ολοκληρώθηκε με το άνοιγμα των αγορών της στην παγκόσμια αγορά — μια διαδικασία την οποία επιτάχυνε η είσοδός της στην Ε.Ε. στις αρχές της δεκαετίας του '80.

Η βασική συνέπεια του συστημικού χαρακτήρα της κρίσης δεν είναι απλά η διόγκωση του Χρέους, που είναι μόνο το σύμπτωμα της κρίσης, αλλά η δημιουργία μιας «καταναλωτικής κοινωνίας χωρίς παραγωγική βάση», εξαιτίας, από τη μια μεριά, του άκρατου καταναλωτισμού που δημιούργησε η εισαγωγή των δυτικών προτύπων και κουλτούρας, και από την άλλη, της αποδιάρθρωσης της παραγωγικής δομής που δημιούργησε το πλήρες άνοιγμα και η απελευθέρωση των αγορών μας, σαν συνέπεια της ένταξής μας στην ΕΟΚ που επέτρεψε την αθρόα εισαγωγή αγροτικών και βιομηχανικών προϊόντων φθηνότερων ή καλύτερης ποιότητας από τα Ελληνικά (χάρη στην ανώτερη παραγωγικότητα ή ανταγωνιστικότητα των ξένων προϊόντων έναντι των ελληνικών που ήταν βασικά δασμοβίωτα, των οικονομιών κλίμακας που απολάμβαναν κ.λπ.). Έτσι καταστράφηκε ο αγροτικός και ο βιομηχανικός τομέας μας και μείναμε βασικά με τις υπηρεσίες και τη «βαριά βιομηχανία» μας του Τουρισμού.

Η ουσιαστική αποδιάρθρωση της παραγωγικής δομής, αναπόφευκτα, οδήγησε στη συνεχή αύξηση του δανεισμού για να καλύψει τις αυξανόμενες καταναλωτικές ανάγκες, αλλά και τις ανάγκες του δημοσίου, εφόσον το ΠΑΣΟΚ από τότε που πήρε την εξουσία για την «Αλλαγή», προσπάθησε να δημιουργήσει κάποιο κοινωνικό κράτος «με ξένα κόλλυβα», δηλαδή, όχι όπως γινόταν στις αναπτυγμένες χώρες μέσα από την φορολόγηση των προνομιούχων στρωμάτων, αλλά μέσω του αυξανόμενου δανεισμού.

Έτσι, τα διογκούμενα ελλείμματα στο ισοζύγιο, σε συνδυασμό με τα αντίστοιχα αυξανόμενα δημοσιονομικά ελλείμματα, οδήγησαν σε ένα συνεχώς αυξανόμενο Χρέος, με το οποίο χρηματοδοτήθηκαν και τα μεγάλα έργα σπατάλης όπως οι Ολυμπιακοί. Το Χρέος μάλιστα έφθασε σε εκρηκτικά επίπεδα την προηγούμενη δεκαετία όταν, χάρη στην είσοδό μας στην ευρωζώνη, ο δανεισμός έγινε ακόμη ευκολότερος και φθηνότερος, μέχρις ότου ξεσπάσει η χρηματοπιστωτική κρίση οπότε οι διεθνείς Τράπεζες έγιναν απείρως πιο φειδωλές για να καλύψουν τις πελώριες ζημιές από τις φούσκες, σε βαθμό που επενέβαιναν ανοικτά τα καπιταλιστικά κράτη για να αναχρηματοδοτούν ήδη τις Τράπεζες σε βάρος των φορολογουμένων — γεγονός που έχει οδηγήσει στη σημερινή ύφεση.

Είναι, λοιπόν, φανερό ότι κάποια χρεοκοπία ήταν προ-αποφασισμένη όταν επιβαλλόταν το πρώτο Μνημόνιο, εφόσον άτυπα η χώρα ήταν ήδη χρεοκοπημένη και εσυντηρείτο με τον συνεχή ανα-δανεισμό. Ο στόχος επομένως των ελίτ από την αρχή ήταν, από τη μια μεριά, να ξεζουμίσουν όσο μπορούσαν περισσότερο τα λαϊκά στρώματα, ώστε να ελαχιστοποιήσουν τις ζημιές των κατόχων των ομολόγων, και, από την άλλη, να ολοκληρώσουν τις «διαρθρωτικές» αλλαγές της νεοφιλελεύθερης παγκοσμιοποίησης, οι οποίες δεν είναι παρά η υλοποίηση των «4 ελευθεριών» του Μάαστριχ (δηλαδή η «απελευθέρωση» των αγορών κεφαλαίου, εργασίας, αγαθών και υπηρεσιών). Στην προβληματική, επομένως, αυτή το χρέος δεν είναι η αιτία της βαθιάς και επιδεινούμενης

κρίσης, όπως υποστηρίζουν ανόητες συνωμοσιολογικές «θεωρίες» τύπου «σοκ και δέος» (Ναόμι Κλάιν). Ακόμη και αν αύριο μας χάριζαν οι πιστωτές μας ολόκληρο το χρέος, θα ήταν θέμα χρόνου να ξαναβρεθούμε στην ίδια θέση, εφόσον παραμέναμε στην Ε.Ε. και διατηρούσαμε τις αγορές μας ανοιχτές και απελευθερωμένες, όπως αυτή επιβάλλει!

Ο στόχος των καταστροφικών μέτρων που επιβάλλονται από τις ελίτ δεν είναι βέβαια «να σωθεί η πατρίδα από τη χρεοκοπία», όπως υποστηρίζει ο συστηματικά ψευδόμενος αρχηγός της κοινοβουλευτικής Χούντας, διότι, δήθεν χωρίς αυτά, το Κράτος δεν θα μπορούσε να πληρώνει ούτε μισθούς και συντάξεις και θα έκλεινε —υποτίθεται— περισσότερα από τώρα σχολεία και νοσοκομεία. Το ασύστολο ψεύδος της Χούντας προκύπτει από το γεγονός ότι τα δάνεια (με τα υπέρογκα επιτόκια που μας χρεώνουν γι' αυτά οι «εταίροι» μας) δίνονται με αποκλειστικό σκοπό να ξεπληρώσουμε προηγούμενα δάνεια στους ίδιους. Φυσικά, οποιαδήποτε προσωρινή «λύση» και να έδιναν όχι μόνο δεν επρόκειτο να σταματήσει το ληστρικό ξεπούλημα του κοινωνικού πλούτου, αλλά και δεν θα ανακαλείτο κανένα από τα δύο Μνημόνια που ουσιαστικά καταδικάζουν τους εργαζόμενους σε Κινεζοποίηση, τα λαϊκά στρώματα σε μαζική φτωχοποίηση και τη χώρα συνολικά σε Λατινοαμερικανοποίηση.

Τελικά, οι ξένες και ντόπιες ελίτ, σε αγαστή σύμπνοια και με πανηγυρισμούς από την αδίστακτη Χούντα των δωσίλογων, για την επ' αόριστο (στην ουσία) παράδοση της χώρας στους τοκογλύφους «εταίρους» μας στην ΕΕ, προχώρησε τη περασμένη βδομάδα σε μια ελεγχόμενη χρεοκοπία, πολύ χειρότερη μάλιστα από αυτή που προβλεπόταν. Έτσι, για παράδειγμα,

- Όσον αφορά στα επιτόκια, είχε υπολογιστεί από διεθνείς ειδικούς,⁵ ότι ακόμη και μια σημαντική επιμήκυνση της αποπληρωμής, εάν δεν συνοδευόταν από επιτόκια εφάμιλλα αυτών που πληρώνουν οι χώρες του Βορρά (3,5%), το Χρέος δεν θα γινόταν βιώσιμο. Όμως, η συμφωνία των Βρυξελλών προβλέπει παρόμοια επιτόκια μόνο για τα δάνεια από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Διάσωσης (EFSF), ενώ για τα νέα «επιμηκυμένα» (ή ακόμη και «κουρεμένα») ομόλογα, με τα οποία θα ανταλλάσσουν οι ιδιωτικοί ομολογιούχοι τα παλιά ομόλογα τους, θα πληρώνουμε όχι μόνο ληστρικά επιτόκια (4,5% μέχρι 6,4%) αλλά και εγγυημένα με μηδέν πιστωτικό κίνδυνο!
- Όσον αφορά στο «κούρεμα», οι διεθνείς ειδικοί⁶ τόνιζαν ότι μόνο ένα δραστικό κούρεμα της τάξης του 50%-70% του συνολικού Χρέους θα μπορούσε να το κάνει βιώσιμο. Όμως, οι ληστές «εταίροι» μας στην ΕΕ μεγαλόψυχα μας ενέκριναν κούρεμα 21% !

Παρόλα αυτά, ο συστηματικά και ασύστολα ψευδόμενος Ηγετίσκος της Χούντας δεν δίστασε να δηλώσει ότι το Χρέος έγινε τώρα διαχειρίσιμο διότι, όπως πρόβλεψε ο εγκληματίας

πολέμου Σαρκοζί, το Χρέος σαν ποσοστό του ΑΕΠ θα μειωθεί κατά 24% ως συνέπεια της νέας ληστρικής συμφωνίας, εφόσον όμως ξεπουλούσαμε τον κοινωνικό μας πλούτο αντί πινακίου φακής — διαδικασία που θα επιτηρούν οι γκαουλαίτερ της ΕΕ σε κάθε Υπουργείο, μέχρι τουλάχιστον το 2050! Όπως όμως σημειώνει άλλος έγκυρος (ορθόδοξος) οικονομολόγος,⁷ «αυτό ακούγεται εντυπωσιακό μέχρι να συνειδητοποιήσει κανείς ότι μόνο στους τελευταίους 12 μήνες το ΔΝΤ αναθεώρησε προς τα πάνω τις προβλέψεις του για το 2012 κατά 23 ποσοστιαίες μονάδες. Τον Ιούλιο του 2010 πρόβλεπε ότι το Ελληνικό Χρέος θα ήταν 149% του ΑΕΠ το 2012. Στην τελευταία του όμως έκθεση που δημοσίευσε μόλις πριν λίγες εβδομάδες, το ποσοστό αυτό ανέβηκε στο 172%»! Και όλα αυτά με βάση αισιόδοξες εκτιμήσεις για τη πιθανή οικονομική «ανάπτυξη» — τη νέα καραμέλα των συστημικών κοντυλοφόρων μας. Με άλλα λόγια, ακόμη και αν εφαρμόζαμε πιστά όλα τα ληστρικά μέτρα που μας επιβάλλουν οι «εταίροι» μας στην ΕΕ και ξεπουλούσαμε τον κοινωνικό μας πλούτο στις πολυεθνικές πετυχαίνοντας τη μείωση που ανέφερε ο Σαρκοζί, το Χρέος μας θα επανερχόταν στο 148% του ΑΕΠ. Μέγεθος, που κανένας διεθνής ειδικός δεν το βλέπει ως βιώσιμο...

3. Αντεπανάσταση από πάνω και επανάσταση από τα κάτω

Συμπερασματικά, οι νέες συμφωνίες της Χούντας με τις ξένες και ντόπιες ελίτ, που θα υλοποιηθούν σύντομα με νέο Μνημόνιο, αλλάζουν ριζικά το Ελληνικό τοπίο. Στην πραγματικότητα, δεν μιλάμε πια για κάποια νέα «αυστηρά μέτρα λιτότητας» που επιβάλλουν οι ξένες ελίτ σε αγαστή σύμπνοια με τις ντόπιες, όπως ευφημιστικά παρουσιάζονται οι αποφάσεις των ελίτ από τα κανάλια, αλλά και τη ρεφορμιστική Αριστερά που μιλά αποπροσανατολιστικά για «λύση» μέσα στην ΕΕ! Αφορούν την πιο αντιδραστική κοινωνική «αντεπανάσταση» που επιβάλλεται στα λαϊκά στρώματα στο πλαίσιο της νεοφιλελεύθερης παγκοσμιοποίησης, η οποία ανατρέπει πλήρως το είδος «επανάστασης» που αντιπροσώπευε η μεταπολεμική εθνοποίηση των κοινών αγαθών, κάτω από την συνεχή πίεση των λαϊκών στρωμάτων. Όμως, ενώ στη υπόλοιπη Ευρώπη η αντεπανάσταση αυτή επιβλήθηκε σταδιακά και με κάποια σημαντική νομιμοποίηση, χάρη στη στήριξη της ισχυρής μεσαίας τάξης στις χώρες αυτές, στην Ελλάδα η αντεπανάσταση αυτή επιβάλλεται με αστραπιαίους ρυθμούς, σε πολύ σύντομο χρονικό διάστημα και χωρίς τη παραμικρή λαϊκή νομιμοποίηση, όπως ακριβώς έγινε και στη Χιλή μετά όμως από τη σφαγή του λαού από τον Πινοσε σε συνεργασία με τη CIA.

Μιλάμε επομένως για την πιο αντιδραστική κοινωνική «αντεπανάσταση» που επιβάλλεται στα λαϊκά στρώματα από καταβολής του Ελληνικού κράτους, η οποία σημαίνει όχι μόνο τη καταλήστευση του λαού για γενιές ολόκληρες (ακόμη και επίσημα μέχρι το 2050!) αλλά και το ξεπούλημα αντί πινακίου φακής του κοινωνικού μας πλούτου και των κοινών αγαθών σε ξένες πολυεθνικές, είτε με «εκούσιες» ιδιωτικοποιήσεις από την προδοτική Χούντα, είτε

και αναγκαστικά, αφού θα δοθούν εμπράγματατες εγγυήσεις για Χρέη που είναι αδύνατο να ξεπληρωθούν. Η αντεπανάσταση αυτή των ξένων και ντόπιων ελίτ από πάνω δεν μπορεί πια ν' ανατραπεί παρά μόνο με επανάσταση από κάτω. Για παράδειγμα, το ξεπούλημα του κοινωνικού πλούτου της χώρας και των κοινών αγαθών όπως το ηλεκτρικό, το νερό, τα τρένα, τα λιμάνια, οι παραλίες κ.λπ., όταν ολοκληρωθεί, ΔΕΝ ανατρέπεται πια παρά μόνο με αναγκαστικές απαλλοτριώσεις χωρίς αποζημίωση. Και αυτό μπορεί να γίνει μόνο επαναστατικώ δικαίω.

Με βάση το αιτιολογικό αυτό, η αντεπανάσταση που επιβάλλει μια αδίστακτη Χούντα με την ολοκληρωτική υποστήριξη των ντόπιων και ξένων ελίτ και όλο τον προπαγανδιστικό μηχανισμό (ΜΜΕ κ.λπ.) και καταναγκαστικό μηχανισμό (αστυνομία, ηγεσία στρατού, «δικαιοσύνη» κ.λπ.) στη διάθεση τους, καθώς και τη στήριξη των αριστερών «δεκανικιών» του συστήματος που, εσκεμμένα πια, μπερδεύουν τον κόσμο για τα αίτια και τις συνέπειες της κρίσης και τον τρόπο διεξόδου από αυτή (η οποία δήθεν είναι δυνατή μέσα από το υπάρχον σύστημα), ανατρέπεται μόνο με επανάσταση από τα κάτω, δηλαδή με αγώνα για τη κατάκτηση της λαϊκής εξουσίας, ανάλογο σε έκταση με τον αγώνα του ιστορικού ΕΑΜ κατά της ξένης Κατοχής. Όταν πέρυσι τον Μάη προτείναμε μέτρα που προϋπέθεταν μη επαναστατικές συνθήκες, ακόμη δεν είχε διαφανεί το μέγεθος και το βάθος της αντεπανάστασης. Τώρα πια αυτό είναι ολοφάνερο και όσοι μιλούν για ανακοπή της σημερινής καταστροφικής πορείας μέσα από την ΕΕ και την Ευρωζώνη, Λογιστικό Έλεγχο του Χρέους κ.λπ. συνειδητά εξαπατούν τον Ελληνικό λαό και πρέπει ν' αντιμετωπιστούν από αυτόν ανάλογα. Η συσπείρωση επομένως όλων των δυνάμεων της αντισυστημικής Αριστεράς με βάση συγκεκριμένους στόχους που θα συνενώσουν και θα συνεγείρουν τα λαϊκά στρώματα είναι επιτακτικό καθήκον όλων μας εάν πραγματικά επιδιώκουμε την αποτροπή μιας ιστορικής καταστροφής, τόσο του βιοτικού και πολιτιστικού επιπέδου του Ελληνικού λαού, όσο και κάθε προοπτικής για συστημική αλλαγή.

4. Για ένα κοινωνικό και απελευθερωτικό ΕΑΜ

Όμως το νέο ΕΑΜ δεν μπορεί να είναι απλά μέτωπο εθνικής απελευθέρωσης όπως το παλιό. Σήμερα η εθνική απελευθέρωση, εξαιτίας της απόλυτης συνεργασίας των ντόπιων ελίτ και των προνομιούχων κοινωνικών στρωμάτων με τις ξένες ελίτ, ή είναι και κοινωνική απελευθέρωση ή είναι απάτη. Γι' αυτό και οι καλοπροαίρετοι μέσα στην Πατριωτική Αριστερά αν δεν συνειδητοποιήσουν τον κοινωνικό χαρακτήρα της επερχόμενης επανάστασης και παραμείνουν σε εθνικιστικές ανοησίες τύπου Κονδύλη δεν έχουν θέση στο νέο Μέτωπο. Απαιτείται λοιπόν το κτίσιμο μιας πλατειάς αντισυστημικής συμμαχίας, ένα νέο ΕΑΜ, που θα έχει στόχο μια απελευθέρωση η οποία τώρα δεν θα είναι μόνο εθνική αλλά **θα θέτει τις βάσεις** και για την κοινωνική απελευθέρωση.

Μιλάμε μόνο για τις «βάσεις» γιατί ξέρουμε ότι υπάρχουν μεγάλες διαφορές μεταξύ των δυνάμεων της αντισυστημικής Αριστεράς όσον αφορά το περιεχόμενο της κοινωνικής απελευθέρωσης. Για την «Περιεκτική Δημοκρατία» για παράδειγμα, κοινωνική απελευθέρωση σημαίνει την οικοδόμηση μιας πραγματικής δημοκρατίας όπου οι συνελεύσεις των πολιτών («δημοτικές συνελεύσεις») σε συνεργασία με τις συνελεύσεις των εργαζομένων («συνελεύσεις στον τόπο δουλειάς») ελέγχουν τα «δημοτικοποιημένα» μέσα παραγωγής, δηλαδή την οικονομία, σε μια πραγματική Οικονομική Δημοκρατία. Οι ίδιες συνελεύσεις των πολιτών παίρνουν όλες τις σημαντικές πολιτικές αποφάσεις (άμεση πολιτική δημοκρατία), ενώ οι συνελεύσεις των τόπων δουλειάς, εκπαίδευσης κ.λπ. παίρνουν τις αποφάσεις που υλοποιούν μια γενικευμένη αυτοδιεύθυνση (δημοκρατία στο κοινωνικό επίπεδο) και τέλος οι ίδιες συνελεύσεις των πολιτών, εργαζομένων κ.λπ. στοχεύουν στη κάλυψη των αναγκών των πολιτών και όχι στην «ανάπτυξη» και το κέρδος, μέσα σε μια κοινωνία που επανενσωματώνεται στη Φύση (Οικολογική Δημοκρατία). Αντίθετα, οι σύντροφοι που υποστηρίζουν τον κρατικιστικό σοσιαλισμό πιστεύουν στον κεντρικό σχεδιασμό και τον έλεγχο της οικονομίας από την εργατική πρωτοπορία κ.λπ. Πρέπει να σεβαστούμε τις διαφορές αυτές με την προϋπόθεση ότι όλες οι συνιστώσες του Μετώπου θέτουν θέμα άμεσης αμφισβήτησης του συστήματος της καπιταλιστικής οικονομίας της αγοράς και του πολιτικού της συμπληρώματος στην αντιπροσωπευτική «δημοκρατία». Γι' αυτό και στο στάδιο αυτό του εθνικο-κοινωνικού απελευθερωτικού αγώνα δεν θέτουμε θέμα της μελλοντικής μορφής που θα πάρει η απελευθερωμένη ελληνική κοινωνία, την οποία θα πρέπει να επιλέξει ο ίδιος ο Ελληνικός λαός, μέσα από απόλυτα δημοκρατικές διαδικασίες, αφού προηγουμένως έχει επιτύχει την εθνικο-κοινωνική απελευθέρωση του, μέσα από την κατάκτηση της λαϊκής εξουσίας.

5. Οι στόχοι του Μετώπου

Ο στόχος της λαϊκής εξουσίας επομένως είναι η απεξάρτηση της Ελλάδας από την διεθνοποιημένη καπιταλιστική οικονομία της αγοράς και τη νεοφιλελεύθερη παγκοσμιοποίηση, η οποία δεν αποτελεί απλά επιλογή κάποιων «κακών» πολιτικών, δόγμα, ή ακόμη χειρότερα, συνωμοσία όπως υποστηρίζουν βαθύτατα αντιδραστικές συστημικές θεωρίες (π.χ. η δήθεν «θεωρία» της Ναόμι Κλάιν για «σοκ και δέος» που υποστηρίζουν στελέχη της ρεφορμιστικής, της «πατριωτικής», αλλά και της «ελευθεριακής» Αριστεράς) με στόχο την παραπλάνηση των λαών ότι αρκεί να αλλάξουμε τους κακούς πολιτικούς και τις πολιτικές τους για να ανατρέψουμε τη νεοφιλελεύθερη παγκοσμιοποίηση! Η νεοφιλελεύθερη παγκοσμιοποίηση είναι ΣΥΣΤΗΜΙΚΟ φαινόμενο και ανατρέπεται μόνο μέσα από την ανατροπή των θεσμών της και ιδιαίτερα των ανοικτών και «απελευθερωμένων» αγορών κεφαλαίου, εργασίας και εμπορευμάτων που αποτελούν αποτέλεσμα της δυναμικής της καπιταλιστικής οικονομίας της αγοράς και επιβάλλουν σήμερα οι ελίτ είτε «ειρηνικά», μέσα από τους διεθνείς οργανισμούς που ελέγχουν (ΔΝΤ, ΕΕ κ.λπ.), ή ακόμη

και με τη βία (Ιράκ, Αφγανιστάν, Λιβύη), με στόχο να εντάξουν κάθε χώρα στη διεθνοποιημένη οικονομία της αγοράς. Στον γεωγραφικό χώρο μας, αυτό γίνεται μέσω της ΕΕ και ήταν ακριβώς η ένταξη μας στην ΕΕ και σε συνέχεια στην ΟΝΕ και την Ευρωζώνη που οδήγησαν στη σημερινή οικονομική καταστροφή.

Αυτό σημαίνει ότι άμεσοι και επιτακτικοί στόχοι του Μετώπου, μέσα από τη κατάκτηση της λαϊκής εξουσίας, πρέπει να είναι:

- Άμεση μονομερής έξοδος μας από την ΕΕ (και όχι μόνο από την Ευρωζώνη, που αποτελεί απάτη), η οποία αποτελεί την αναγκαία συνθήκη για την ανάκτηση της απαραίτητης οικονομικής κυριαρχίας.
- Στάση πληρωμών όσον αφορά το Χρέος (δηλαδή των ληστρικών τοκοχρεολυσίων) και ολοκληρωτική διαγραφή του (εφόσον άλλωστε ήταν οι ελίτ και τα προνομιούχα κοινωνικά στρώματα που το δημιούργησαν και βασικά ωφελήθηκαν από αυτό) δεδομένου ότι μετά το ξεπούλημα του κοινωνικού πλούτου, δεν έχει πια νόημα ο αγώνας για μερική διαγραφή του Χρέους.
- Αναγκαστική απαλλοτρίωση χωρίς αποζημίωση κάθε κοινωνικού πλούτου και κοινού αγαθού που θα έχει περιέλθει στο μεταξύ στην ιδιοκτησία των ξένων και ντόπιων ελίτ. Οι ληστές τοκογλύφοι «εταίροι» μας πρέπει να πληρώσουν για το έγκλημα τους κατά του Ελληνικού λαού.

Απαραίτητα συμπληρωματικά μέτρα των παραπάνω πρέπει να είναι:

- Επανεισαγωγή της δραχμής και μερική υποτίμηση της με παράλληλη μετατροπή των καταθεσεων σε δραχμές (μη υποτιμημένες όσον αφορά τα λαϊκά στρώματα).
- Αυστηροί κοινωνικοί έλεγχοι στην κίνηση αγαθών και υπηρεσιών.
- Κατάργηση όλων των Μνημονίων και επαναφορά μισθών και συντάξεων στα προ Μνημονίων επίπεδα με παράλληλη κατάργηση των απολύσεων στον δημόσιο τομέα που θα αναδιοργανωθεί ορθολογικά.
- Κοινωνικοποίηση των Τραπεζών και των βασικών οικονομικών κλάδων.
- Γενική καταγραφή κινητής και ακίνητης περιουσίας, συμπεριλαμβανόμενων των καταθέσεων στο εξωτερικό και επιβολή δραστικού «προοδευτικού» φόρου περιουσίας (φόρος δηλαδή ανάλογος με το μέγεθος της περιουσίας που μπορεί να φθάνει και στο 100% της περιουσίας για τις πολύ μεγάλες περιουσίες κ.λπ.), με στόχο τη δραστική ανακατανομή του εισοδήματος και του πλούτου.
- Δημιουργία ενός πραγματικά λαϊκού συστήματος Υγείας, Εκπαίδευσης και Κοινωνικών Υπηρεσιών που θα καλύπτει τις πραγματικές λαϊκές ανάγκες και θα ελέγχεται από τα λαϊκά στρώματα.

6. Για μια αυτοδύναμη οικονομία και ένα νέο αληθινό διεθνισμό

Πέρα όμως από τα παραπάνω μέτρα που είναι απλά αμυντικά μέτρα για την αυτοπροστασία της κοινωνίας από τα ληστρικά μέτρα που επέβαλαν οι ελίτ μέσω της Χούντας, είναι αναγκαίο να ληφθούν μέτρα για να ξανακτιστεί η παραγωγική δομή της χώρας που έχει καταστραφεί ολοκληρωτικά μετά την πλήρη ενσωμάτωση της στη διεθνοποιημένη οικονομία της αγοράς. Η νέα παραγωγική δομή που θα ελέγχεται από τη λαϊκή εξουσία θα οδηγήσει και στη δημιουργία ενός νέου καταναλωτικού προτύπου, πέρα από αυτό που μας επέβαλλαν οι ελίτ και το υπάρχον σύστημα, το οποίο οδήγησε στη σημερινή πολυδιάστατη κρίση και στην συνακόλουθη οικονομική, κοινωνική και οικολογική καταστροφή. Χρειάζεται δηλαδή η λαϊκή εξουσία να δημιουργήσει μια ΑΥΤΟΔΥΝΑΜΗ (όχι αυτάρκη) οικονομία που θα στηρίζεται κατ' αρχήν στους ντόπιους παραγωγικούς πόρους για την κάλυψη των αναγκών μας, και μόνο κατ' εξαίρεση σε ξένους παραγωγικούς πόρους, τους οποίους μπορούμε ν' αποκτούμε μέσω των εξαγωγών των πλεονασμάτων μας και ενός τουρισμού που θα σέβεται τον ελληνικό λαό και το περιβάλλον, προσφέροντας υπηρεσίες όχι απλά στα προνομιούχα κοινωνικά στρώματα του εξωτερικού όπως σήμερα, αλλά σε κάθε κοινωνικό στρώμα, σε ένα κλίμα διεθνούς αλληλεγγύης.

Η Ελληνική αυτοδύναμη οικονομία θα στηριζόταν:

- Στους κοινωνικοποιημένους κλάδους παραγωγής,
- Τις δημοτικές επιχειρήσεις (που θα ανήκουν και θα ελέγχονται από τις δημοτικές συνελεύσεις),
- Τους συνεταιρισμούς, και
- Την ατομική μικρο-ιδιοκτησία.

Η αυτοδύναμη αυτή οικονομία είναι η μόνη διέξοδος από την διεθνοποιημένη οικονομία της αγοράς, η μόνη εναλλακτική λύση στη νεοφιλελεύθερη παγκοσμιοποίηση. Ιδιαίτερα μάλιστα αν αποτελέσει τμήμα οικονομικών ενώσεων με γειτονικές χώρες σε παρόμοιο επίπεδο οικονομικής ανάπτυξης (π.χ. χώρες του Ευρωπαϊκού Νότου, Βαλκανικές χώρες, χώρες της Βόρειας Αφρικής κ.λπ.). Οι νέες οικονομικές αυτές ενώσεις που θα θεμελιώνονται στην αλληλεγγύη των λαών, αντί για τις σημερινές ληστρικές σχέσεις των ελίτ και του κεφαλαίου, αποτελούν τον μόνο αληθινό διεθνισμό σήμερα, σε αντιδιαστολή με τον ψευδοδιεθνισμό της ρεφορμιστικής «Αριστεράς» που δήθεν θα κτιστεί μέσα στην ΕΕ! Τέλος, η ίδρυση αυτοδύναμων οικονομιών αποτελεί την αναγκαία προϋπόθεση για να γίνει δυνατή η ανάπτυξη του αγώνα για μια νέα μορφή κοινωνίας. Ούτε μια Περιεκτική Δημοκρατία, ούτε μια κεντρικά (ή μη) σχεδιαζόμενη κρατικοσοσιαλιστική οικονομία, είναι δυνατές αν μια χώρα σήμερα δεν έχει αποκτήσει την οικονομική αυτοδυναμία της και την απεξάρτηση της από την διεθνοποιημένη καπιταλιστική οικονομία της αγοράς.

7. Απελευθερωτικό υποκείμενο & υποκειμενικές συνθήκες

Υπάρχουν όμως οι υποκειμενικές συνθήκες (πέρα από τις αντικειμενικές που κανένας δεν αμφισβητεί) και ποιο θα είναι το νέο απελευθερωτικό υποκείμενο για ένα παρόμοιο αγώνα; Όσον αφορά πρώτα το **απελευθερωτικό υποκείμενο**, τόσο στην Ελλάδα όσο και σε κάθε άλλη χώρα ενταγμένη στην διεθνοποιημένη οικονομία της αγοράς, αυτό αποτελείται από όλα τα θύματα της νεοφιλελεύθερης παγκοσμιοποίησης, όχι μόνο δηλαδή το προλεταριάτο αλλά και τους ανέργους, τους υποαπασχολούμενους και περιθωριακά απασχολούμενους, τους φοιτητές που καταλήγουν μετανάστες, τους συνταξιούχους που καταδικάζονται σε συντάξεις πείνας, αλλά και όλους αυτούς που έχουν συνειδητοποιήσει την απάτη της αντιπροσωπευτικής «δημοκρατίας», καθώς και την ανάγκη αυτοδιαχείρισης σε κάθε τομέα, και φυσικά αυτούς που βλέπουν την επερχόμενη οικολογική καταστροφή όσο συνεχίζεται η σημερινή «ανάπτυξη». Όσον αφορά τις **υποκειμενικές συνθήκες** είναι μεν αλήθεια ότι δεν έχουν δημιουργηθεί ακόμη παρόμοιες συνθήκες γιατί είναι τέτοια η γκεμπελική προπαγάνδα των ΜΜΕ που βαφτίζει οργουελικά την μεγαλύτερη συμφορά ως τη μεγαλύτερη νίκη και σωτηρία της Πατρίδας, ώστε πολλά από τα θύματα ακόμη να ελπίζουν ότι με τα δήθεν μέτρα σωτηρίας θα περάσει σχετικά σύντομα η κρίση. Όταν όμως τα προσεχή χρόνια αποδειχθούν φρούδες οι ελπίδες τους και προσγειωθούν ανώμαλα στην μαζική φτωχοποίηση και απώλεια του καταναλωτικού τους επιπέδου, την Κινεζοποίηση των εργατικών συνθηκών και τη Λατινοαμερικανοποίηση της χώρας τότε θα είναι ώριμες οι συνθήκες για ν' ανθίσει ο εθνικο-κοινωνικός απελευθερωτικός αγώνας.

Η σύμπτυξη επομένως του εθνικο-κοινωνικού απελευθερωτικού μετώπου από πολιτικές δυνάμεις που θα αποδέχονται τους παραπάνω στόχους για την οικοδόμηση μιας αυτοδύναμης οικονομίας, σαν το πρώτο βήμα στην οικοδόμηση μιας νέας κοινωνίας, θα αποτελούσε αποφασιστικό βήμα στη δημιουργία τόσο των υποκειμενικών συνθηκών όσο και του πολιτικού υποκειμένου. Εννοείται ότι οι συνιστώσες πολιτικές δυνάμεις θα διατηρούσαν την αυτονομία τους ως προς τη μελλοντική μορφή κοινωνίας που επιδιώκει η καθεμία, και η δέσμευση όλων των συνιστωσών θα ήταν μόνο σε συγκεκριμένους στόχους που αφορούν το πρώτο στάδιο οικοδόμησης μιας αυτοδύναμης οικονομίας. Μια συντονιστική επιτροπή από όλες τις συνιστώσες θα μπορούσε να παίρνει τα πρακτικά μέτρα για την υλοποίηση των αποφάσεων των λαϊκών συνελεύσεων του Μετώπου (ανά πόλη, γειτονιά κ.λπ.) όπου θα μετείχαν τα μέλη όλων των συνιστωσών

8. Οι μορφές αγώνα

Οι μορφές αγώνα θα αποφασιζόντουσαν από αυτές τις λαϊκές συνελεύσεις του Μετώπου, στις οποίες θα μπορούσαν να προσχωρήσουν και οι «συνελεύσεις των πλατειών», προϋποτιθέμενου ότι θα αποδεχόντουσαν τους παραπάνω στόχους. Ένα κίνημα άγριων

απεργιών από κάτω (wildcat strikes) στους τόπους εργασίας, παρόμοιο με αυτό που φούντωσε τη δεκαετία του '70 στη δυτική Ευρώπη, θα μπορούσε να ξεπεράσει τους κομματικούς εγκάθετους στα συνδικάτα και να οδηγήσει σε πολιτικές απεργίες, οι οποίες σε συνδυασμό με τις απεργίες των εργαζόμενων στον δημόσιο τομέα που αντιμετωπίζονται από τις ελίτ σαν τον αποδιοπομπαίο τράγο και κυριολεκτικά σφαγιάζονται σήμερα, θα μπορούσαν να παραλύσουν τον κρατικό μηχανισμό. Οι απεργίες αυτές θα μπορούσαν ν' απαιτήσουν την άμεση διεξαγωγή δημοψηφίσματος ή εκλογών για τα Μνημόνια και την ΕΕ και εάν η (σημερινή ή κάποια άλλη) Χούντα κατέφευγε σε επιστρατεύσεις απεργών ή σε αναστολή άρθρων του Συντάγματος για να αφαιρέσει και τυπικά κάθε ατομική ελευθερία, ή εάν αρνιόταν τη διεξαγωγή δημοψηφίσματος ή εκλογών, ή τέλος αν αρνιόταν να παραδώσει την εξουσία σε ένα νικηφόρο στο δημοψήφισμα ή τις εκλογές Μέτσο που θα δεσμευόταν από τους παραπάνω στόχους, τότε όλες αυτές οι απεργίες θα κορυφωνόντουσαν σε μια γενική πολιτική απεργία διαρκείας για την ανατροπή της Χούντας και τη λαϊκή εξουσία.

9. Άμεση Δημοκρατία : *Είναι δυνατόν να αποφασίζουμε πραγματικά εμείς για τη ζωή μας; Είναι εφικτή η ΑΔ;*

Η απάντηση και στα δυο ερωτήματα είναι βέβαια καταφατική αλλά είναι χαρακτηριστικό πόσο δρόμο έχουμε διανύσει ώστε αυτά να μπαίνουν σαν ερωτήματα και μάλιστα ουτοπικά όταν μέχρι πριν 200 περίπου χρόνια που οι «Πατέρες-Θεμελιωτές» του αμερικανικού συντάγματος, κυριολεκτικά επινόησαν την αντιπροσωπευτική «δημοκρατία», μια ιδέα χωρίς ιστορικό προηγούμενο. Μέχρι εκείνη την εποχή, η δημοκρατία είχε το κλασσικό Αθηναϊκό νόημα της αυτονομίας του *δήμου*, με την έννοια της άμεσης άσκησης της εξουσίας απ' όλους τους πολίτες —αν και, φυσικά, η Αθηναϊκή δημοκρατία ήταν μερική, εφόσον δεν επεκτεινόταν στις γυναίκες, τους δούλους κ.λπ. Οι Πατέρες θεώρησαν εντελώς απαράδεκτη αυτήν την άμεση άσκηση της εξουσίας επειδή, δήθεν, θα θεσμοποιούσε την εξουσία του «όχλου» και την τυραννία της πλειοψηφίας. Στην πραγματικότητα, όμως, ο πραγματικός τους σκοπός ήταν ο ευνουχισμός της λαϊκής εξουσίας, έτσι ώστε οι ισχυρισμοί της αντιπροσωπευτικής «δημοκρατίας» για ίση κατανομή της πολιτικής δύναμης να γίνονταν συμβατές με τη δυναμική της οικονομίας της αγοράς η οποία ήδη οδηγούσε στη συγκέντρωση της οικονομικής δύναμης στα χέρια μιας οικονομικής ελίτ.⁸ Αυτό ήταν βέβαια ένα μόνιμο αίτημα των φιλελεύθερων φιλοσόφων από την εποχή του Adam Smith, οι οποίοι δεν έπαυσαν να τονίζουν πως το κύριο καθήκον της κυβέρνησης ήταν η προστασία των πλουσίων εις βάρος των φτωχών.

Θα πρέπει όμως εδώ να σημειωθεί επίσης πως η εισαγωγή της αντιπροσωπευτικής «δημοκρατίας» δεν είχε καμία σχέση με το μέγεθος του πληθυσμού. Το επιχείρημα των Πατέρων, όπως δείχνει η Wood,⁹ «δεν ήταν πως η αντιπροσώπευση είναι απαραίτητη σε μια πολυπληθή δημοκρατία αλλά, αντιθέτως, πως μια πολυπληθής δημοκρατία είναι

επιθυμητή, έτσι ώστε η αντιπροσώπευση να γίνεται αναπόφευκτη». Η ομοσπονδιακή επομένως αντίληψη της αντιπροσώπευσης που βασιζόταν στην *ελευθερία του λόγου*, και ειδικά αυτή του Hamilton, στόχευε να λειτουργήσει σαν ένα φίλτρο, δηλαδή σαν η ίδια η αντίθεση της *ισηγορίας* που σημαίνει *ισότητα του λόγου* και αποτελούσε αναγκαία προϋπόθεση της κλασσικής δημοκρατίας.

Έτσι, η δημοκρατία έπαψε να είναι η άσκηση της πολιτικής εξουσίας και ταυτίστηκε, αντίθετα, με την παραίτηση απ' αυτήν και τη συνακόλουθη μεταφορά αυτής της εξουσίας, μέσω των εκλογών, σε μια πολιτική ελίτ. Με άλλα λόγια, οι Πατέρες, όχι μόνο έβλεπαν την αντιπροσώπευση σαν ένα μέσο απομάκρυνσης του λαού από την πολιτική αλλά, στην πραγματικότητα, την πρότειναν για τον ίδιο λόγο για τον οποίο οι Αθηναίοι ήταν ενάντιοι στον θεσμό των εκλογών (εκτός από εξαιρετικές περιστάσεις όπου απαιτούνταν ειδικές γνώσεις): επειδή ευνοούσε τους οικονομικά ισχυρούς. Ενώ λοιπόν για τους Αθηναίους το πολίτευμα που κυριαρχούνταν από τους πλούσιους (εξ ορισμού μία μειοψηφία) θεωρούνταν ολιγαρχικό, για τους Πατέρες όπως ο Hamilton όχι μόνο δεν υπήρχε ασυμβατότητα μεταξύ της δημοκρατίας και της κυριαρχίας των οικονομικά ισχυρών αλλά, στην πραγματικότητα, αυτό θεωρούσαν πως ήταν ο κανόνας!

Η σχεδόν επομένως ταυτόχρονη θεσμοποίηση της οικονομίας της αγοράς και της αντιπροσωπευτικής «δημοκρατίας», κατά τη διάρκεια της Βιομηχανικής Επανάστασης στη Δύση, εισήγαγε το θεμελιώδες στοιχείο της νεωτερικότητας: τον τυπικό διαχωρισμό της κοινωνίας από την οικονομία και την πολιτεία που έγινε από τότε η βάση της νεωτερικότητας. Έτσι, όχι μόνο οι άνθρωποι, ως άμεσοι παραγωγοί, δεν μπορούσαν πια να ελέγξουν το προϊόν της δουλειάς τους αλλά επίσης, ως πολίτες, αποκλείοντουσαν από την άμεση άσκηση της πολιτικής εξουσίας. Με άλλα λόγια, η οικονομία της αγοράς και η αντιπροσωπευτική «δημοκρατία», στην πραγματικότητα, θεσμοποίησαν την άνιση κατανομή της πολιτικής και οικονομικής δύναμης μεταξύ των πολιτών.

Επιπλέον, θα μπορούσε να δειχθεί πως η σταδιακή επέκταση στην μεγάλη πλειοψηφία του πληθυσμού των πολιτικών δικαιωμάτων —μία διαδικασία που ολοκληρώθηκε μόνο στον εικοστό αιώνα— δεν αντιστάθμισε τη δραστική απώλεια του νοήματος της ιδιότητας του πολίτη όσον αφορά την ίδια την άσκηση της εξουσίας. Και αυτό, διότι ο τύπος ιδιότητας του πολίτη που εγκαινιάστηκε από την αντιπροσωπευτική «δημοκρατία» δεν είχε καμία σχέση με την ενεργή ιδιότητα του πολίτη της κλασσικής δημοκρατίας. Δεν ήταν λοιπόν περίεργο που η επέκταση των πολιτικών και κοινωνικών δικαιωμάτων δεν είχε καμία σημαντική επίδραση όσον αφορά τη συγκέντρωση πολιτικής και οικονομικής δύναμης που χαρακτήριζε πάντα τη νεωτερική κοινωνία — εκτός από την προσωρινή μείωση της οικονομικής ανισότητας κατά τη διάρκεια της κρατικιστικής φάσης της νεωτερικότητας.

Με τους λαούς σε όλο τον κόσμο να διαπιστώνουν καθημερινά την απάτη της αντιπροσωπευτικής «δημοκρατίας», η ιστορική τάση της αυτονομίας που εκδηλώνεται με αμεσοδημοκρατικές μορφές οργάνωσης σε κάθε επανάσταση και εξέγερση, από τη Γαλλική επανάσταση και την κομμούνα του Παρισιού, στη σύγχρονη εποχή, μέχρι τα σοβιέτ και τις συνελεύσεις του Ισπανικού Εμφυλίου και την εξέγερση της Αργεντινής, η ίδια τάση βρίσκεται σήμερα πάλι στο προσκήνιο, όχι μόνο σε χώρες με απολυταρχικά καθεστώτα όπως στον Αραβικό κόσμο όπου τώρα η υπερεθνική ελίτ θέλει να μαντρώσει τους λαούς σε κάποιο είδος αντιπροσωπευτικής ψευτο-δημοκρατίας, αλλά και στην ίδια την Δύση, όπου ξέρουμε καλά πώς λειτουργεί αυτή η «δημοκρατία» από την Ισπανία μέχρι την Ελλάδα.

Όμως, το ίδιο το γεγονός πως με τις συγκεντρώσεις στις πλατείες γινόταν μια απόπειρα να ξεπεραστεί η απάτη της αντιπροσωπευτικής δημοκρατίας με τη δημιουργία αμεσοδημοκρατικών νησίδων μέσα σε μια έρημο ψευτο-δημοκρατίας, δημιουργούσε μια θεμελιακή αντίφαση: ότι ουσιαστικά επιχειρούνταν η συμβίωση άμεσης και αντιπροσωπευτικής δημοκρατίας και όχι η αντικατάσταση της δεύτερης από την πρώτη. Μπορεί οι πιο συνειδητοποιημένοι μέσα στις συνελεύσεις να θεωρούσαν ότι οι πλατείες αποτελούσαν το σπέρμα για την αντικατάσταση αυτή, όμως τα κόμματα και οι ινστρούχτορές τους, που δήθεν σαν απλοί πολίτες μετείχαν στις συνελεύσεις για να τις καθοδηγήσουν μέσω της γραφειοκρατίας που δημιούργησαν και των ομιλητών που επέλεξαν, άλλο είχαν σκοπό (όπως άλλωστε φανερά τον διατύπωσαν οι ομιλητές που κάλεσαν στην ημερίδα για ...την Άμεση Δημοκρατία): να δημιουργήσουν μια «καλύτερη» δημοκρατία που θα συνδυάζει την αντιπροσωπευτική με την Άμεση!

Θα πρέπει δηλαδή όταν μιλάμε για άμεση δημοκρατία να έχουμε συνειδητοποιήσει:

1) Ότι είναι μορφή πολιτεύματος και όχι απλά μια διαδικασία. Είναι το πολίτευμα που θεσμοποιεί την ισοκατανομή της πολιτικής εξουσίας/δύναμης μεταξύ όλων των πολιτών.

2) Αν κάποτε ήταν αρκετή η ισοκατανομή πολιτικής δύναμης/εξουσίας για την ΑΔ (όταν δεν υπήρχε η σημερινή πελώρια συγκέντρωση εξουσίας/πλούτου) σήμερα είναι απάτη και μόνο να μιλάμε για ΑΔ με αυτούς τους όρους. Εάν δηλαδή η άμεση δημοκρατία δεν συμπληρώνεται με θεσμούς που θεσμοθετούν την ισοκατανομή της οικονομικής εξουσίας/δύναμης μέσα από την συλλογική ιδιοκτησία και έλεγχο των μέσων παραγωγής και όλης της οικονομικής διαδικασίας από τις συνελεύσεις των πολιτών (οικονομική δημοκρατία) τότε η ΑΔ είναι αδύνατη σήμερα.

3) Η ισοκατανομή αυτή πολιτικής και οικονομικής εξουσίας πρέπει να συνοδεύεται από την αυτοδιεύθυνση ή αυτοδιαχείριση στο τόπο δουλειάς, στον τόπο εκπαίδευσης, παντού όπου συλλογικές αποφάσεις είναι δυνατές.

4) Η πολιτική, οικονομική και κοινωνική αυτή δημοκρατία δεν είναι σήμερα βιώσιμη αν δεν στοχεύει την επανενσωμάτωση της Κοινωνίας στη Φύση (οικολογική δημοκρατία).

5) Ο συνδυασμός των παραπάνω συνιστωσών της πραγματικής Άμεσης Δημοκρατίας είναι αυτό που ονομάζουμε Περιεκτική Δημοκρατία.

6) Το προταγμα της Περιεκτικής Δημοκρατίας (όπως κάθε ιστορικό πρόταγμα) έχει τη δική του Ιστορική ανάλυση και ανάλυση των αιτιών της σημερινής κρίσης με βάση την αρχική ΕΠΙΛΟΓΗ της αρχής της αυτονομίας και της δημοκρατίας, τους δικούς του στόχους για τη μελλοντική κοινωνία και τη δική του μεταβατική στρατηγική.

¹ Βλ. Τάκης Φωτόπουλος, *Ναρκωτικά: Πέρα από την δαιμονολογία της ποινικοποίησης και την «προοδευτική» μυθολογία της φιλελευθεροποίησης* (Ελεύθερος Τύπος, 1999).

² Τάκης Φωτόπουλος, "The deadly fires in Greece: a «tragedy» or the inevitable outcome of the criminal elites' activities?," *The International Journal of Inclusive Democracy*, Nol. 3, No. 4 (October 2007) — και μια συντομότερη εκδοχή υπάρχει εδώ: «Η 'ανάπτυξη' και οι εγκληματικές ευθύνες των ελίτ», *Ελευθεροτυπία* (1 Σεπτεμβρίου 2007).

³ Βλ. π.χ. την αρθρογραφία του Ted Trainer στο διεθνές θεωρητικό περιοδικό *The International Journal of Inclusive Democracy*.

<<http://www.inclusivedemocracy.org/journal/>>

⁴ Τ. Φωτόπουλος, *Η Ελλάδα ως προτεκτοράτο της υπερεθνικής ελί*, (Γόρδιος, 2010).

⁵ Jeffrey Sachs, "Greece can be saved: here's how to do it," *The Financial Times* (30/6/2011).

⁶ Wolfgang Münchau, "Soft options are no longer viable options," *The Financial Times* (29/5/2011).

⁷ St. Flanders, Economics editor, "One step back from the abyss," *BBC News* (22/7/2011).

<<http://www.bbc.co.uk/news/correspondents/stephanieflanders/>>

⁸ E.M. Wood, *Democracy Against Capitalism* (Cambridge: Cambridge University Press, 1995), σσ. 214-15.

⁹ Wood, *Democracy Against Capitalism*, σ. 216.